

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400114421

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Министерството на околната среда и водите за 2021 г.

София, 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията.....	3
Част I. Докладване относно одита на отчет.....	4
Мнение.....	4
База за изразяване на мнение.....	4
Правно основание за извършване на одита.....	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на отчет.....	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	8
Коригирани неправилни отчитания.....	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	8
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	10

Списък на съкращенията

БД	Басейнова дирекция
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации

ДО
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
48-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Д-Р ИНЖ. РОСИЦА КАРАМФИЛОВА
МИНИСТЪР НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на околната среда и водите, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2021 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Министерството на околната среда и водите към 31 декември 2021 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на околната среда и водите в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2022 г. и в изпълнение на Заповед № № ОД-04-01-144 от 07.12.2021 г., изменена със Заповед № ОД-04-01-056 от 19.05.2022 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на

одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. В Басейновите дирекции (БД) – второстепенен разпоредител с бюджет (ВРБ) към Министерството на околната среда и водите (МОСВ), не са начислени провизии за публични държавни вземания по дебита на сметка 6711 „Разходи за провизии на публични държавни и общински вземания“ в кореспонденция със сметка 4911 „Провизии за публични държавни и общински вземания“, общо в размер на 1 289 192 лв., в т.ч. лихви, в размер на 2 476 590 лв., върху вземания от такси и административни глоби, признати по сметка 4303 „Разчети за лихви върху вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“ и начислени в повече провизии върху главници, в размер на 1 187 398 лв., признати по сметка 4301 „Разчети с бюджети на общини за събрани средства и извършени плащания“.¹

Не са спазени указанията на т. 36.2 от писмо на Дирекция „Държавно Съкровище“ (ДДС) №20 на Министерство на финансите (МФ) от 2004 г.

Не е спазен принципът на начисляването, съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството, за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

С размера на неправилното отчитане е завишен шифър 0403 "Изменение на нетните активи за периода" от пасива на Баланса и е занижен шифър 0611 "Разходи за провизии на вземания" от Отчета за приходи и разходи в отчетна група "Бюджет".

2. Възприетият подход на провизиране за несъбираемост на възникнали вземания, утвърден в Счетоводната политика на МОСВ, не включва определяне на индивидуална или обща провизия като цяло за група вземания, или едновременното им прилагане при условие, че се следват последователно и систематично спрямо съответните вземания.

За одитирания период са начислени провизии за несъбраните вземания (основно дължими такси за водовземане и ползване на водните обекти, определени по реда на Закона за водите), признати като просрочени, като за тях е приложена на практика обща провизия, но тя не е обвързана с извършен анализ на база исторически данни за

¹ ОД № 02

събираемостта им за предходни години, с цел извеждане на тенденция и обвързването им със спецификата на нормативни регулации, относими за тях.²

Не са спазени указанията на т. 36.2 във връзка т. 61 от писмо ДДС № 20 на МФ от 2004 г., относно разработване и прилагане на унифицирана счетоводна политика в рамките на МОСВ.

Допуснатото е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. В Изпълнителна агенция по околна среда, ВРБ на МОСВ, са признати в предходни отчетни периоди неправилно като леки автомобили моторни превозни средства - товарни и специализирани автомобили,³ две ремаркета и автобус, с отчетна стойност общо в размер на 9 156 244 лв., по сметка 2051 „Леки автомобили“, вместо по сметка 2059 „Други транспортни средства“. Не са приложени указанията на чл. 90 ал. 3 от Счетоводната политика на МОСВ, в които е определено, че товарни и специализирани МПС, автобуси и ремаркета следва да се признават по сметка 2059 „Други транспортни средства“.

В резултат на неправилното класифициране на активите е допуснато неправилно определяне на параметрите при изчисление на разходите за амортизации, като за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2021 г. на активите са начислени разходи за амортизации, в размер на 8 240 657 лв., вместо 3 201 783 лв., или в повече с 5 038 873 лв.⁴

Доколкото, в резултат на некоректното класифициране на активите в отчетна група „Бюджет“, е неточно определен и разходът за амортизация, водещ до балансови стойности на активите различни от тези, които биха се получили при коректното прилагане на амортизационната политика, следва да се извърши и допълнителна корекция на амортизацията, чрез използването на сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, съгласно т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за начислените разходи преди 2021 г.

Не са спазени указанията на чл. 90, ал. 3 от Счетоводната политика на МОСВ, относно признаването на дълготрайни материални активи по счетоводни сметки от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО).

Не са изпълнени указанията за осчетоводяване на активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

² ОД № 02

³ мобилни измервателни станции и подвижни лаборатории

⁴ ОД № 01

В подкрепа на констатациите са събрани 2 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 416 от 17.11.2022 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Министерството на околната среда и водите и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Цветан Цветков)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ТК 2-16-1 за процедури по същество за проверка и анализ на счетоводното отчитане на съществени позиции по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, 2031 „Административни сгради“, 2039 „Други сгради“, 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ и 2051 „Леки автомобили“ в отчетна група "Бюджет" в Централна администрация (ЦА), Изпълнителна агенция по околната среда (ИАОС) и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ гр. Пловдив (БД гр. Пловдив) при МОСВ	56
02	РД № 2.25 за извършена проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС №14 от 2013 г. на МФ относно начисляване на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година, включително изпълнението на указанията на т.т. 19.7.3 и 19.7.5 от ДДС № 20 от 2004 г., включително и сметки 4911 „Провизии за публични държавни и общински вземания“, 4961 „Коректив за вземания от местни лица“, 4970 „Коректив за задължения към бюджетни организации“, 6271 „Разходи за лихви за просрочени задължения към други местни лица“, 6721 „Сторнирани (възстановени) провизии за публични държавни и общински вземания“ и 7271 „Приходи от лихви върху просрочени публични вземания“	111